

Asia C-168/20**Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 98 artiklan 1 kohdan mukainen
ennakkoratkaisupyynnön tiivistelmä****Jättämispäivä:**

22.4.2020

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

High Court of Justice, Business and Property Courts of England and
Wales, Insolvency and Companies List (Chancery Division)
(Yhdistynyt kuningaskunta)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

30.4.2020

Kantajat:

Pesänhoitaja (1) M:n konkurssissa

Pesänhoitaja (2) M:n konkurssissa

Vastaajat:

M:n puoliso

MH

ILA

M.

Pääasian kohde

Sijoittautumisvapaus – Kansallinen lainsäädäntö, jossa kansallisten veroviranomaisten rekisteriin merkityt eläkeoikeudet jätetään konkurssipesän ulkopuolelle kansallisessa konkurssimenettelyssä – Kieltäytyminen soveltamasta tätä ulkopuolelle jättämistä ulkomaisiin eläkeoikeuksiin, joita ei ole rekisteröity kansallisten veroviranomaisten rekisteriin, ulkomailla rekisteröitymisestä huolimatta – Välillinen syrjintä – Edullisemman oikeusaseman hankkiminen (forum shopping) maksukyvyttömyystilanteessa – Jäsenvaltion

veromuodollisuuksien vaikutus kyseisessä jäsenvaltioissa käynnistettyihin maksukyvyttömyysmenettelyihin

Ennakkoratkaisupyynnön esittämisen oikeusperusta

Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisen erosopimuksen – jolla on välitön oikeusvaikutus, koska se pannaan täytäntöön Yhdistyneen kuningaskunnan lainsäädännössä Euroopan unionista (Eroaminen) vuonna 2018 annetun lain (European Union (Withdrawal) Act 2018) 1A ja 7 A §:n nojalla – 86 artiklan 2 kohta luettuna yhdessä sen 89 artiklan 1 kohdan kanssa.

Ennakkoratkaisukysymykset

- ”1) Kun jäsenvaltion kansalainen on käyttänyt SEUT 21 ja SEUT 49 artiklan sekä kansalaisten oikeuksia koskevan direktiivin (parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/38/EY) mukaisia oikeuksiaan muuttamalla tai asettumalla Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, onko näiden määräysten kanssa yhteensopivaa se, että vuoden 1999 WRPA:n 11 §:ssä eläkejärjestelmän mukaiset eläkeoikeudet, mukaan lukien toisessa jäsenvaltiossa perustetun ja verotuksessa hyväksytyyn eläkejärjestelmän eläkeoikeudet, jätetään konkurssin ulkopuolelle, jos eläkejärjestelmä on konkurssihetkellä rekisteröity vuoden 2004 FA:n 153 §:n mukaisesti tai se mainitaan vuoden 2002 asetuksen 2 §:ssä ja se on siten hyväksytty verotuksessa Yhdistyneessä kuningaskunnassa?
- 2) Onko ensimmäiseen kysymykseen vastaamisen kannalta aiheellista tai tarpeen
- a) määrittää, onko henkilö muuttanut Yhdistyneeseen kuningaskuntaan pääasiallisesti sitä varten, että hänet asetetaan konkurssiin Yhdistyneessä kuningaskunnassa?
 - b) ottaa huomioon i) konkurssivelallisen saatavissa olevat suojat muiden kuin hyväksytyjen eläkejärjestelmien osalta vuoden 1999 WRPA:n 12 §:n mukaisesti ja ii) pesähoitajien mahdollisuus saada takaisin hyväksytyihin eläkejärjestelmiin maksetut summat?
 - c) ottaa huomioon Yhdistyneessä kuningaskunnassa rekisteröityjä ja verotuksessa hyväksytyjä eläkejärjestelmiä koskevat vaatimukset?”

Unionin oikeusäännöt, joihin viitataan

SEUT 21 artikla ja SEUT 49 artikla

Direktiivin 2004/38/EY 24 artikla

Kansalliset oikeussäännöt, joihin viitataan

Yhdistynyt kuningaskunta:

Vuoden 1986 maksukyvyttömyyslain (Insolvency Act 1986) 283 §:n I momentin a kohta ja 306 §

Sosiaalihuollon uudistamisesta ja eläkkeistä vuonna 1999 annetun lain (Welfare Reform and Pensions Act, jäljempänä vuoden 1999 WRPA) 11 ja 12 §:

”11 Konkurssin vaikutus eläkeoikeuksiin: hyväksytyt järjestelmät

”1) Kun tuomioistuin asettaa henkilön konkurssiin tämän tai velkojan tämän pykälän voimaantulon jälkeen jättämän konkurssihakemuksen perusteella, kyseisen henkilön hyväksytyin eläkejärjestelmän mukaiset oikeudet jätetään hänen konkurssipesänsä ulkopuolelle.

2) Tässä pykälässä ’hyväksytyllä eläkejärjestelmällä’ tarkoitetaan

a) vuoden 2004 verolain (Finance Act 2004) 153 §:n mukaisesti rekisteröityä eläkejärjestelmää

--

b) kaikenlaisia eläkejärjestelmiä, joista valtiosihteeri voi antaa säännöksiä.

12 Konkurssin vaikutus eläkeoikeuksiin: muut kuin hyväksytyt järjestelmät

1) Valtiosihteeri voi asetuksella säätää muun kuin hyväksytyin eläkejärjestelmän mukaisten henkilön oikeuksien osalta tai niihin liittyen, että ne jätetään vuoden 1986 maksukyvyttömyyslain VIII–XI osaa sovellettaessa hänen konkurssipesänsä ulkopuolelle, kun kyseinen henkilö asetetaan konkurssiin.”

Ammatillisista ja yksilöllisistä eläkejärjestelmistä (konkurssi) (nro 2) vuonna 2002 annetun asetuksen (Occupational and Personal Pension Schemes (Bankruptcy) (No 2) (Regulations) 2002, SI 2002/836, jäljempänä vuoden 2002 asetus) 2 §:

”2 Mainitut eläkejärjestelmät

1) Vuoden 1999 lain 1 §:n 1 momentin 2 kohdan h alakohdassa tarkoitettut mainitut järjestelmät (eläkejärjestelmät jotka ovat ”hyväksytyjä eläkejärjestelmiä”) ovat järjestelmiä (mukaan lukien tällaisten järjestelmien mukaisten oikeuksien toteuttamista varten hankittu eläke)

--

b) joihin sovelletaan vuoden 2003 lain 308A §:ää (ulkomaiseen eläkejärjestelmään suoritettavien eläkemaksujen verovapaus);”

Vuoden 2004 verolain (Finance Act 2004, jäljempänä vuoden 2004 FA) liitteessä 33 olevan 5 kohdan 1 alakohta:

”Tätä liitettä sovellettaessa ulkomainen eläkejärjestelmä on vaatimukset täyttävä ulkomainen eläkejärjestelmä, jos

- a) järjestelmän hallinnoija on ilmoittanut veroviranomaisille (Inland Revenue), että eläkejärjestelmä on ulkomainen eläkejärjestelmä, ja esittänyt veroviranomaisten mahdollisesti pyytämät todisteet siitä, että kyseessä on ulkomainen eläkejärjestelmä,
- b) järjestelmän hallinnoija on antanut veroviranomaisille sitoumuksen siitä, että se ilmoittaa niille, jos järjestelmä lakkaa olemasta ulkomainen eläkejärjestelmä,
- c) järjestelmän hallinnoija on antanut veroviranomaisille sitoumuksen siitä, että se noudattaa kaikkia järjestelmän hallinnoijalle asetettuja vaatimuksia etuuskien jakamista koskevien tietojen antamisesta ja
- d) ulkomaista eläkejärjestelmää ei 3 alakohdan mukaan voida jättää vaatimukset täyttävän ulkomaisen eläkejärjestelmän ulkopuolelle.”

Tuloverosta (ansiotulot ja eläkkeet) vuonna 2003 annetun lain (Income Tax (Earnings and Pensions) Act, jäljempänä vuoden 2003 ITEPA) 308A §:

”Ulkomaiseen eläkejärjestelmään suoritettavien eläkemaksujen verovapaus

- 1) Tuloverovelvollisuutta ei synny tuloista, jos työnantaja suorittaa eläkemaksuja vaatimukset täyttävässä ulkomaisessa eläkejärjestelmässä sellaisen työntekijän osalta, joka on eläkejärjestelmään kuuluva asianomainen maahanmuuttajajäsen.”

Irlanti:

Verotuksen yhteensovittamisesta vuonna 1997 annetun lain (Taxes Consolidation Act 1992) 774 § ja 1 luvun 30 osa.

Yhteenveto tosiseikoista ja menettelystä pääasiassa

- 1 Relevantit asianosaiset pääasiassa, jota ennakkoratkaisupyyntö koskee, ovat yhtäältä konkurssissa oleva eläkeoikeuksien haltija (jäljempänä M) ja toisaalta hänen pesänhoitajansa konkurssissa (jäljempänä pesänhoitajat). Pesänhoitajat vaativat konkurssipesään sijoitusta, joka on tehty irlantilaiseen eläkejärjestelmään (jäljempänä järjestelmä) sijoitussidonnaisen eläkevakuutuksen (jäljempänä vakuutus) muodossa ja joka on Irlannin verolainsäädännössä hyväksytty tuloverosta Irlannissa vapautetuksi (jäljempänä tuloverosta vapautettu hyväksytty järjestelmä).

- 2 M asetettiin konkurssiin High Courtissa (alioikeus) Lontoossa 2.11.2012 hakemuksesta, jonka hän oli itse tehnyt samana päivänä. M oli ennen konkurssia ollut tunnettu rakennuttaja, joka toimi pääasiallisesti tai jopa yksinomaan Irlannissa. Hän ja hänen vaimonsa muuttivat kuitenkin Lontooseen heinäkuussa 2011, ja High Court totesi, että hän oli siirtänyt pääintressinsä keskuksen Irlannista Englantiin konkurssihakemuksen tekopäivään mennessä.
- 3 Konkurssissa Yhdistyneessä kuningaskunnassa kaikki varat, jotka konkurssimenettelyn alkaessa kuuluvat tai on uskottu konkurssivelalliselle (eli konkurssipesä) (vuoden 1986 maksukyvyttömyyslain 283 §:n 1 momentin a kohta), siirretään suoraan lain nojalla pesänhoitajalle (vuoden 1986 maksukyvyttömyyslain 306 §), jonka tehtävänä on tilittää varat konkurssivelallisen velkojille etuoikeusjärjestyksen mukaisesti. Eläkeoikeudet järjestelmistä, jotka on rekisteröity Yhdistyneen kuningaskunnan veroviranomaisten rekisteriin (jäljempänä hyväksytyt eläkejärjestelmät) ja jotka ovat näin ollen vapautettu muun muassa tuloverosta ja pääomatuloverosta Yhdistyneessä kuningaskunnassa, jätetään lähtökohtaisesti konkurssipesän ulkopuolelle. Poikkeukset koskevat ”liiallisten” eläkemaksujen palauttamista (vuoden 1999 WRPA:n 15 §) ja tiettyjä tulotukia koskevia vaatimuksia rajoitettuna ajanjaksona konkurssin asettamisen jälkeen (vuoden 1986 maksukyvyttömyyslain 310 ja 310A §). Kun sitä vastoin on kyse eläkejärjestelmästä, jota ei ole rekisteröity Yhdistyneen kuningaskunnan veroviranomaisten rekisteriin (jäljempänä muut kuin hyväksytyt eläkejärjestelmät), konkurssivelallisen oikeudet voidaan jättää hänen konkurssipesänsä ulkopuolelle kokonaan tai osittain ainoastaan erityisesti hänen itsensä ja hänen perheensä todennäköisten tulevien tarpeiden (vuoden 1999 WRPA:n 12 §:n 2 momentti, vuoden 2002 asetuksen 4–6 §) perusteella, mikä on konkurssivelalliselle epäedullisempaa.
- 4 M väittää, että hänen Irlannin järjestelmän mukaiset oikeutensa pitäisi jättää konkurssipesän ulkopuolelle. Tämä toteamus perustuu siihen, että jos hän olisi irlantilaiseen eläkejärjestelmään kuulumisen sijasta kuulunut Yhdistyneen kuningaskunnan eläkejärjestelmään ja jos tämä järjestelmä olisi rekisteröity vuoden 2004 FA:n 153 §:n mukaisesti, eläkejärjestelmää olisi pidetty ”hyväksyttynä eläkejärjestelmänä” ja hänen kyseisen eläkejärjestelmän mukaiset oikeutensa olisi jätetty konkurssipesän ulkopuolelle vuoden 1999 WRPA:n 11 §:n 1 momentin ja 2 momentin a kohdan mukaisesti.
- 5 M väittää, että unionin oikeudessa eli SEUT 21 ja SEUT 49 artiklassa sekä direktiivin 2004/38 24 artiklassa edellytetään, että hänen järjestelmän mukaisia oikeuksiaan on kohdeltava samalla tavalla.
- 6 Pesänhoitajat väittävät, että kun M asetettiin konkurssiin Englannissa vuonna 2012, M:llä oli vakuutukseen liittyvä taloudellinen intressi (beneficial interest), joka siirtyi pesänhoitajille osana konkurssipesää.

- 7 High Courtin tuomari määräsi, että tämä ”EU-yhteensopivuutta koskeva kysymys” on tutkittava ensin asiassa, jossa M on kantajana ja pesähoitajat vastaajina, riidattomien tosiseikkojen tai tosiseikkoja koskevien oletusten perusteella.
- 8 Pääasiassa kyseessä olevat eläkeoikeudet perustuvat lähinnä siihen, että eläkejärjestelmä, joka perustuu osittain Dublinissa sijaitsevaan kauppakeskukseen, on perustettu ja rekisteröity Irlannin lainsäädännön mukaisesti M:n hyväksi. Näiden oikeuksien lukuisten siirtojen jälkeen suurin osa etuuksista – millä on merkitystä pääasian ratkaisemisen kannalta – muttei kaikkia maksettiin M:lle, kun hän asettui asumaan ja aloitti toimintansa pääasiallisesti Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Pian tämän jälkeen M asetettiin konkurssiin.

Pääasian asianosaisten keskeiset lausumat

- 9 M väittää yleisesti, että unionin oikeuden mukaan hänen oikeuksiansa ei pitäisi riippua siitä, oliko hän työskennellyt koko uransa Yhdistyneessä kuningaskunnassa (ja oliko hän hankkinut eläkeoikeuksia Yhdistyneessä kuningaskunnassa rekisteröidyssä eläkejärjestelmässä) tai oliko hän siirtotyöläinen, joka oli tehnyt suurimman osan työurastaan toisessa jäsenvaltiossa, kuten Irlannissa, ja jonka työhön liittyvät eläkeoikeudet perustuivat todennäköisesti kyseisen jäsenvaltion järjestelmään (jäljempänä kotivaltion järjestelmä) ja joka oli muuttanut Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ennen konkurssiin asettamista. M katsoo, että samoja periaatteita sovelletaan itsenäisiin ammatinharjoittajiin.
- 10 Jollei maahanmuuttajan kotivaltion järjestelmää ole rekisteröity Yhdistyneessä kuningaskunnassa Commissioners for Her Majesty’s Revenue and Customsin (vero- ja tulliviranomainen, jäljempänä HMRC) rekisteriin – mikä ei ehkä ole työntekijän vastuulla, vaan hänen työnantajansa tai joka tapauksessa järjestelmän hallinnoijan vastuulla – eikä rekisteröinnistä olisi yleensä tai välttämättä veroetua tai muuta etua järjestelmälle vaan aiheuttaa todennäköisesti suurempaa sääntelyrasitetta järjestelmälle, koska sen olisi noudatettava sekä Yhdistyneen kuningaskunnan että kotivaltion säännöksiä, vuoden 1999 WRPA:n 11 §:n kirjaimellinen tulkinta tarkoittaisi, ettei hän saisi samaa suojaa eläkeoikeuksilleen konkurssitilanteessa kuin brittiläinen työntekijä tai itsenäinen ammatinharjoittaja (jonka eläkejärjestelmä on rekisteröity Yhdistyneessä kuningaskunnassa, jotta tämä saisi Yhdistyneessä kuningaskunnassa rekisteröidyille eläkejärjestelmille tarkoitetut veroedut).
- 11 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tulkittava vuoden 1999 WRPA:n 11 §:ää unionin oikeuden mukaisesti siten, että järjestelmää pidetään hyväksyttynä eläkejärjestelmänä, jolloin M:n järjestelmän mukaiset oikeudet jätetään hänen konkurssipesänsä ulkopuolelle.
- 12 Pesähoitajien toteamukset voidaan tiivistää seuraavasti. Henkilökohtaiseen maksukyvyttömyyteen sovellettavat säännökset eroavat toisistaan eri

jäsenvaltioissa. Tämä on tunnustettu asetuksessa N:o 1346/2000. Yhdistyneen kuningaskunnan eläkeoikeuksien suoja konkurssitilanteessa koskevat säännökset ovat osa Yhdistyneen kuningaskunnan yleistä maksukyvyttömyysjärjestelmää. Kyse on siitä, rajoitetaanko niillä vapaata liikkuvuutta ja erityisesti (koska asiassa vedotaan SEUT 49 artiklaan) sijoittautumisoikeutta. Ne eivät selvästikään saaneet M:ää luopumaan siirtymisestä Yhdistyneeseen kuningaskuntaan hänen käyttäessä sijoittautumisoikeutta. Ei myöskään voida sanoa, että säännöksillä todennäköisesti tehtäisiin näin: näin tehtäisiin ainoastaan, jos voitaisiin osoittaa, että Yhdistyneen kuningaskunnan koko maksukyvyttömyysjärjestelmä on konkurssivelallisen kannalta epäedullisempi kuin (tässä tapauksessa) Irlannin maksukyvyttömyysjärjestelmä, mitä ei ole edes yritetty tehdä. M ei voi valita Yhdistyneen kuningaskunnan maksukyvyttömyysjärjestelmästä niitä osia, joista hän pitää, ja riitauttaa ne osat, joista hän ei pidä. Vaikka tämä olisi väärin ja vaikka olisi aiheellista tutkia Yhdistyneen kuningaskunnan säännöksiä eläkeoikeuksista konkurssitilanteessa, niillä ei estetty tai rajoitettu sijoittautumisvapautta; ei myöskään ole osoitettu, että ne olisivat M:lle epäedullisempia kuin Irlannin säännökset eläkeoikeuksista konkurssitilanteessa. Näin ollen ei ollut mitään perustetta väittää, että vuoden 1999 WRPA:n 11 § olisi ristiriidassa SEUT 49 artiklan kanssa. Lisäksi siltä osin kuin M on vedonnut direktiivin 2004/38 24 artiklaan, SEUT 21 artiklassa täsmennetään, että se tulee voimaan, ”jollei perussopimuksissa määrätyistä tai niiden soveltamisesta annetuissa säännöksissä säädetyistä rajoituksista ja ehdoista muuta johdu”. Näihin säännöksiin kuuluu vuoden 2000 asetus, jossa todetaan, että jäsenvaltioiden maksukyvyttömyyttä koskevat säännökset eroavat toisistaan, koska alaa ei ole yhdenmukaistettu unionin tasolla.

- 13 Pesänhoitajat väittivät lisäksi, että M:n eläkeoikeuksien suojan myöntäminen M:lle merkitsisi, että M asetettaisiin parempaan asemaan kuin Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaiset, joiden olisi tämän suojan saamiseksi pitänyt rekisteröidä järjestelmänsä vuoden 2004 FA:n 153 §:n mukaisesti ja noudattaa rekisteröinnin edellytyksiä.

**Yhteenveto ennakkoratkaisupyynnön perusteista ja
ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen kanta
ennakkoratkaisukysymyksiin annettavaan vastaukseen**

- 14 Vuoden 1999 WRPA:n yhdessä luettujen 11–16 §:n tarkoituksena on, että eläkeoikeuksilla ja verohelpotuksilla tuetaan henkilöitä tulevaisuudessa heidän siirtyessä eläkkeelle, eikä niitä ole tarkoitettu velkojien hyödyksi, jos henkilö asetetaan konkurssiin ennen eläkkeelle siirtymistä, ja nämä oikeudet olisi suljettava konkurssin ulkopuolelle, jollei voida osoittaa, että ”liiallisia eläkemaksuja” on suoritettu. Vuoden 1999 WRPA:n 11 § koskee (pitkälti) vain verotuksessa hyväksytyjä järjestelmiä, koska yksi (silloisen) verotuksessa myönnettävän hyväksynnän ominaisuuksista oli se, että sillä rajoitettiin etuuksia, joita jäsenelle voitiin maksaa (esimerkiksi ammatillisissa eläkejärjestelmissä työntekijän palkan ja hänen työsuhteensa keston perusteella). Sitä vastoin muissa

kuin hyväksytyissä järjestelmissä myönnettäviä etuuksia ei ole rajoitettu, joten ei ehkä ole yllättävää, että on katsottu, ettei ole asianmukaista jättää näitä etuuksia kokonaan ulkopuolelle, vaan ainoastaan siltä osin kuin ne katsotaan kohtuudella olevan konkurssivelallisen ja hänen perheensä kannalta välttämättömiä.

- 15 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on olettanut, että Yhdistyneen kuningaskunnan ulkopuolella rekisteröity järjestelmä voidaan vuoden 2004 FA:n 153 §:n mukaan lähtökohtaisesti rekisteröidä HMRC:n rekisteriin. Rekisteröidyn eläkejärjestelmän pääasialliset edut ovat yhtäältä se, että i) jäsenen järjestelmään maksamille tai hänen puolestaan siihen maksetuille eläkemaksuille voidaan myöntää verohelpotuksia tuloverotuksessa ja että ii) itse rahasto on vapautettu tuloverosta ja pääomatuloverosta. Näillä kahdella helpotuksella on kuitenkin merkitystä järjestelmän kannalta ainoastaan, jos eläkemaksujen maksaminen tai tulojen ja pääomatulojen saaminen synnyttää verovelvollisuuden Yhdistyneessä kuningaskunnassa, ja järjestelmän kaltaisessa tapauksessa, jossa uusia eläkemaksuja ei suoritettu, eikä ole mitään syytä olettaa, että rahasto sai tuloja tai pääomavoittoja brittiläisestä lähteestä, ei ole mitään ilmeistä syytä, miksi verovelvollisuus ylipäätään syntyisi Yhdistyneessä kuningaskunnassa.
- 16 Rekisteröitymisestä aiheutuu toisaalta lukuisia haittoja: 160 §:n 1 momentin mukaan ainoat maksut, jotka järjestelmässä voidaan suorittaa jäsenelle tai hänen osaltaan, on mainittu 164 §:ssä; ja 164 § on melko tyhjentävä mahdollisesti suoritettavien maksujen osalta (ks. 164–169 §). Jos järjestelmässä suoritetaan jäsenelle luvaton maksu, kyseisen jäsenen (208 §:n mukaan) on maksettava 40 prosentin vero tai, jos jäsen ei sitä maksa, järjestelmän hallinnoijan (239–241 §:n mukaan) on maksettava se. Lisäksi vuoden 2004 FA:n nojalla annetun asetuksen (rekisteröidyt eläkejärjestelmät (tietojen antaminen) vuonna 2006 annettu asetus, Registered Pension Schemes (Provision of Information) Regulations, SI 2006/567) mukaan rekisteröidyn eläkejärjestelmän hallinnoijan on lähetettävä HMRC:lle yksityiskohtaisia tietoja useista raportoitavista tapahtumista.
- 17 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa tuomiossaan, että vuoden 2004 FA:n 153 §:n mukainen rekisteröinti ei ollut pelkkä muodollisuus (Irlannin järjestelmän hallinnoijan osalta); kyse oli merkittävästä toimenpiteestä, joka saattoi aiheuttaa raskaita velvoitteita, ja vaikka Yhdistyneen kuningaskunnan ulkopuolella perustettu eläkejärjestelmä saattoi täyttää Yhdistyneessä kuningaskunnassa rekisteröimisen edellytykset (mitä ei voida olettaa) sen kotipaikan lainkäyttöalueen vaatimusten, olivatpa ne millaisia tahansa, lisäksi, tällaista järjestelmä ei siis pitäisi rekisteröidä ilman harkintaa. Vaikka oletettaisiin, että Yhdistyneen kuningaskunnan lainsäädäntöä voidaan lähtökohtaisesti soveltaa Yhdistyneen kuningaskunnan ulkopuolella perustettuihin eläkejärjestelmiin, olisi yllättävää, jos monissa tällaisissa järjestelmissä katsotaan, että järjestelmän rekisteröiminen Yhdistyneen kuningaskunnan HMRC:n rekisteriin olisi kannattavaa. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mielestä ei ole yllättävää, että irlantilaisessa eläkejärjestelmässä, joka on perustettu siten, että se täyttää Irlannin verolainsäädännön vaatimukset, ei haluta, että sen on täytettävä myös Yhdistyneen kuningaskunnan verolainsäädännön (erilaiset) vaatimukset. On

itsestään selvää, että muista jäsenvaltioista tulevat siirtotyöläiset (työntekijät tai itsenäiset ammatinharjoittajat) ovat Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisia todennäköisemmin hankkineet eläkeoikeuksia muissa jäsenvaltioissa, ja tästä seuraa, että heillä on Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisia todennäköisemmin eläkeoikeuksia järjestelmissä, joita ei ole rekisteröity vuoden 2004 FA:n 153 §:n mukaisesti joko siksi, että tällainen järjestelmä ei ehkä täytä rekisteröintiedellytyksiä, tai siksi, että on olemassa vahvoja syitä, joiden vuoksi niitä ei rekisteröidä kyseisen säädöksen mukaisesti.

- 18 Vuoden 1999 WRPA:n 11 §:ä ei kuitenkaan sovelleta ainoastaan vuoden 2004 FA:n 153 §:n mukaisesti rekisteröityihin eläkejärjestelmiin. Sitä sovelletaan myös mainittuihin järjestelmiin eli järjestelmiin, joista säädetään vuoden 2002 asetuksen 2 §:ssä. Näihin kuuluvat ”vaatimukset täyttävät ulkomaiset eläkejärjestelmät”, joihin sovelletaan vuoden 2003 ITEPA:n 308A §:ää.
- 19 Ei väitetty, että järjestelmä on ”vaatimukset täyttävä ulkomainen eläkejärjestelmä”: tarvittavia ilmoituksia ja sitoumuksia ei ollut annettu HMRC:lle. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoi kuitenkin, että kaksi ensimmäistä vaatimusta eivät vaikuttaneet työläiltä ja että kolmas vaatimus (edellä c alakohta) ei olisi käytännössä ollut työläs, koska asetetuissa vaatimuksissa edellytetään ainoastaan tietoja asianomaisista maahanmuuttajajäsenistä ja koska M:n tai hänen puolisonsa osalta ei ole maksettu eläkemaksuja järjestelmään heidän muutettua Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, joten asianomaisia maahanmuuttajajäseniä ei ollut eikä mitään tietoja voitu antaa.
- 20 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin totesi tuomiossaan, että koska järjestelmään ei kuulunut asianomaisia maahanmuuttajajäseniä, ei ollut syytä siihen, että järjestelmä olisi vaivautunut täyttämään vaatimukset, jotta se voitaisiin katsoa vaatimukset täyttäväksi ulkomaiseksi eläkejärjestelmäksi. Todettiin myös, ettei yleensä ole syytä sille, että ulkomainen eläkejärjestelmä vaivautuisi ilmoittamaan ja antamaan sitoumuksia HMRC:lle, jotta siitä tulisi vaatimukset täyttävä ulkomainen eläkejärjestelmä, jollei oleteta, että jäsenet, jotka ovat muuttaneet Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja ovat asianomaisia maahanmuuttajajäseniä, maksavat tai heidän puolesta maksetaan järjestelmään eläkemaksuja. Monilla siirtotyöläisillä, jotka tulevat muista jäsenvaltioista Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, on todennäköisesti sellaisten eläkejärjestelmien mukaisia oikeuksia, joilla ei ole mitään syytä ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin tullakseen vaatimukset täyttäväksi ulkomaiseksi eläkeyhtiöiksi (vaikka ne muutoin täyttäisivät vaatimukset); ja päätös, siitä ryhtyäkö tällaisiin toimenpiteisiin, ei yleensä kuulu jäsenelle vaan itse järjestelmälle. Tavallisilla työntekijöillä, jotka ovat ammatillisten eläkejärjestelmien jäseniä, ei yleensä ole mitään määräysvaltaa järjestelmää hallinnoivien päätöksiin.
- 21 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo väliaikaisesti, että maksukyvyttömyyden vaikutus sellaiselle henkilölle kertyneisiin eläkeoikeuksiin, joka käyttää oikeutta sijoittautua itsenäisenä ammatinharjoittajana toiseen jäsenvaltioon, on riittävän läheisessä yhteydessä tähän toimintaan (vaikka

maksukyvyttömyys, kuten tässä tapauksessa, ei johdu tästä toiminnasta vaan henkilön kotivaltiossaan harjoittamasta aikaisemmasta toiminnasta) voidakseen kuulua SEUT 49 artiklan soveltamisalaan.

- 22 Jos näin on, ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan tästä seuraa, ettei yhdenvertainen kohtelu ole toteutunut. On kuitenkin hyvin todennäköistä, että Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisen, joka asetetaan konkurssiin, kertyneitä eläkeoikeuksia suojataan konkurssin yhteydessä vuoden 1999 WRPA:n 11 §:llä, vaikka hän ei ryhtyisikään mihinkään erityisiin toimenpiteisiin tältä osin, sillä suurin osa eläkeoikeuksista Yhdistyneessä kuningaskunnassa perustuu eläkejärjestelmiin, jotka on rekisteröity HMRC:n rekisteriin vuoden 2004 FA:n 153 §:n mukaisesti niiden veroetujen vuoksi, jotka voidaan tällä tavoin taata. On paljon todennäköisempää, että unionin muiden jäsenvaltioiden kansalaisille on kertynyt eläkeoikeuksia järjestelmissä, joita ei ole rekisteröity.
- 23 Pesänhoitajat väittivät, että työntekijöiden tilanteesta riippumatta se, että itsenäinen ammatinharjoittaja noudattaa vuoden 2006 asetuksen vaatimuksia ja rekisteröi ulkomaisen eläkejärjestelmänsä vaatimukset täyttäväksi ulkomaiseksi eläkejärjestelmäksi, ei ollut työläs hallinnollinen vaatimus. On totta, että on todennäköistä, että M olisi itse asiassa voinut pyytää järjestelmän hallinnoijia tekemään näin ja heidän ei olisi ollut vaikeaa tehdä sitä; ei myöskään ole erityistä syytä olettaa, että hallinnoijat olisivat kieltäytyneet tästä. Tästä voidaan päätellä, että se, ettei näin tehty, ei johdu siitä, että se olisi ollut vaikeaa tai työlästä, vaan siitä, että siihen mennessä, kun M asettui Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, arvioitiin, että hän oli joka tapauksessa saanut kaikki etuutensa järjestelmästä, joten ei ollut tarpeen ryhtyä muihin toimenpiteisiin. Ei kuitenkaan voida olettaa, että henkilöillä, jotka muuttavat Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuakseen maahan itsenäisinä ammatinharjoittajina, olisi aina tai edes yleensä mahdollisuus varmistaa, että eläkejärjestelmät heidän kotimaassaan, jossa heille on kertynyt oikeuksia, ryhtyvät tarvittaviin toimenpiteisiin voidakseen rekisteröityä vaatimukset täyttäväksi ulkomaiseksi eläkejärjestelmäksi tai että niillä tulisi edes mieleen yrittää tehdä niin.
- 24 Näissä olosuhteissa ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että vuoden 1999 WRPA:n 11 §:n ja vuoden 2002 asetuksen säännökset, joiden mukaan ainoastaan hyväksytyjen eläkejärjestelmien mukaisten oikeuksien haltijat voivat saada vuoden 1999 WRPA:n 11 §:n mukaista täysimääräistä suojaa, vaikka niitä laadittaessa ei nimenomaisesti viitattu kansalaisuuteen, voivat vaikuttaa huomattavasti suurempaan osaan muiden jäsenvaltioiden kansalaisia, jotka käyttävät sijoittautumisoikeuttaan Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Näin ollen, jos konkurssin vaikutus kertyneisiin eläkeoikeuksiin kuuluu 49 artiklan soveltamisalaan, kyseiset säännökset merkitsevät SEUT 49 artiklassa ja direktiivin 2004/38 24 artiklassa kiellettyä sosiaalisen edun saamiseen liittyvää syrjintää.
- 25 Jos tämä näkemys on perusteltu, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että sillä on yhdenmukaisen tulkinnan periaatetta soveltaen mahdollisuus tulkita vuoden 1999 WRPA:n 11 §:ää siten, että poistetaan syrjintää, ja että näin voidaan

tehdä tulkitsemalla, että kansalliset säännökset ulotetaan koskemaan eläkejärjestelmää, jonka toisen jäsenvaltion veroviranomaiset ovat hyväksyneet tai joka on merkitty niiden rekisteriin. Tämä vastaa lainsäädännön tarkoitusta, jona on varmistaa, että eläkeoikeuksia suojataan täysimääräisesti vain silloin, kun ne perustuvat järjestelmiin, jotka toimivaltaiset veroviranomaiset ovat hyväksyneet tai rekisteröineet tai tunnustaneet siinä jäsenvaltiossa, jossa ne on perustettu.

TYÖASIAKIRJA